

Laps tuleb lasteaeda

Lapse lasteaeda minek on oluline samm kogu perele, sest toob kaasa muutused pere argirütmis.

Lapse toimetulek uues keskkonnas oleneb pere hoiakust ja ootusest lasteaia suhtes.

Soovitused lapse ettevalmistamiseks lasteaeda minekuks

- Kutsuge koju teisi lapsi, et laps teaks, et ta ei ole maailmas üksi väike, et on samasuguseid ja isegi väiksemaid.
- Kohandage kodu päevakava lasteaia omaga (varasem ärkamine, uneaeg, söögiajad, eneseteenindamise harjumused).
- Lubage oma lapsel iseseisvalt tegutseda käte pesemisel, tassist joomisel, söömisel, potil käimisel ja üksi voodis uinumisel.
- Looge lapsele turvatunne piiride ja reeglitega (selgitus, keeld, korraldus), sest lapsele, kellele kodus piire ei ole seatud, võib lasteaiaelu tunduda ebameeldiv.
- Looge lapsele positiivne hoiak lasteaia suhtes. Rääkige, kui tore seal on ja mida seal tehakse. Mida sagedamini lasteaia räägitakse, seda kindlamalt laps ennast tunneb.
- Ärge kunagi hirmutage last lasteaiaiga.
- Rääkige lapsele, missugused tegevused, mängud ja kaaslased teda lasteaias ees ootavad. Teadmatus hirmutab last. Mida üksikasjalikumalt ja sagedamini lapsega räägitakse, seda kindlamalt ta ennast tunneb.
- Leppige kokku aeg, millal tutvuda lasteaiaruumidega ning õpetajatega.
- Võtke osa lastevanematele mõeldud koosolekutest ja loengutest.
- Tutvuge rühma õpetajatega, kuhu läheb teie laps, öelge neile, missuguse hellitusnimega kutsutakse last kodus, jutustage tema harjumustest, käitumise eripärast jne.
- Külstage perearsti, veendumaks, et laps on terve.
- Veenduge oma kindlas usus, et teie perele on lasteaed vajalik just nüüd. Laps tunnetab suurepäraselt, millal vanemad kahtlevad lasteaiakasvatuse vajalikkuses. Kergemini ja kiiremini harjuvad need lapsed, kelle vanematel ei ole alternatiivi lasteaiale.
- Varuge aega lapse harjutamiseks lasteaia päevakava, õpetajate ja kaaslastega. Võimaluse korral tuleks varakult tutvustada last nende lastega, kes juba käivad lasteaias. (Osaleda koos lastega näiteks jalutuskäigul lasteaia territooriumil).

On hädavajalik häälestada last võimalikult tema lasteaeda mineku momendiks positiivselt. Lapse peab ette valmistama ajutiseks lahusoluks teist ja anda talle mõista, et see on vältimatu ning ta on juba niipalju suur ja selleks valmis. Olge ise rahulik ja enesekindel enne lapse lasteaeda minemist. Teadke, et kõik teie üleelamised ja mured kanduvad üle lapsele.

Soovitused kohanemisperioodiks

Kohanemisperiood kestab umbes üks kuu kuni pool aastat ja perioodi pikkus on iga lapse puhul erinev.

Lapse päev lasteaias ei tohi sel perioodil kujuneda liiga pikaks.

- Olge endas kindel, et lasteaeda minek on lapsele hetkel parim. Vältige lapse juuresolekul kriitilisi märkusi lasteaia, õpetajate ja teiste laste suhtes.
- Rääkige lapsele, kui tore see on, et ta käib lasteaias.
- Pidage kinni kehtestatud piiridest nii kodus kui lasteaias.
- Rääkige lapsele, kelle poole ta saab pöörduda abi saamiseks.
- Arutage koos õpetajaga, mida saab laps kodunt kaasa võtta igatsuse peletamiseks.
- Õpetage last mänguasju küsima ja oma asju teistele lubama.

- Leppige lapsega kokku hommikune lahkumise viis (kallistus, lehvitamine jne) ja olge lahkumisel enesekindel ning optimistlik. Lahkuge kohe, kui olete hüvasti jätnud.
- Õelge, millal lapsele järele tulete ja pidage oma lubadusest kinni.
- Kohanemisperioodil toetage last emotsionaalselt. Kuna olete lapsega nüüd märksa vähem koos, siis püüdke ühistel hetkedel rohkem suhelda, kuulata, kallistada. Laske lapsel olla teie läheduses.
- Tegelege lapse karastamisega, et immuunsüsteem ei nõrgeneks ja kohanemise protsess ei katkeks. Karastusviiside valikul konsulteerige perearstiga.

Kohanemisperiood tekitab lapses stressi: ta võib olla õnnetu, nutta, võivad tekkida unehäired ja isutus. See muudab lapse haigustele vastuvõtlikumaks ja põhjustab esimesel lasteaia-aastal sageli haigestumist. Haige laps vajab rahu ja ravi, mida saab talle võimaldada vaid kodus.

Soovitused vajalike sotsiaalsete oskuste kujunemiseks

- Innustage lapsi olema head ja väljendage heameelt nende käitumise üle.
- Kasvatage laste tähelepanelikkust teiste suhtes, kannatlikkust, viisakust, abivalmidust!
- Kiitke lapse pingutusi ja püüdlusi- sellega aitate kujundada tema eneseusaldust.
- Selgitage lapsele, miks teistele ei tohi haiget teha.
- Suunake lapsi mõtlema vääritud käitumise tagajärgede üle!
- Väljendage oma soovi võimalusel läbi jaatuse, mitte eituse. Ära jookse! Palun kõnni!

Lapse ebasoovitav käitumine

1-2 aastased lapsed võivad katsetada uues olukorras tähelepanu saamiseks või enesekehtestamiseks erinevaid käitumisviise, näiteks lüües või hammustades. Nad ei ole sealjuures kindlasti mitte pahatahtlikud. Hammustades maandab laps oma pingeid kõige kiiremine.

Mõni laps aga valib sellise meetodi kaaslaste tundmaõppimiseks, jälgides oma käitumisele järgnevat reaktsiooni nii laste kui täiskasvanute hulgas. Ka pererutiini muutus võib last häirida ja hammustades annab ta sellest märku.

Laps ja piirid

Laps vajab piire, selleks et teada, mida võib teha ja mida mitte. Piirid ja reeglid loovad lapsele turvatunde. Piirideks on selged selgitused, keelud, korraldused ja kokkulepped.

Lapsele, kelle kodused piirid on olnud ebaselged, võib lasteaiaelu tunduda ebameeldiv, sest keelatakse asju, mis kodus on lubatud. Täiskasvanu sõbralik konkreetsus on vajalik.

Laste riietus lasteaias

Laps tunneb end kõige paremini riietes, mida ta saab ise selga panna.

Riietus on kerge ja võimaldab hästi liikuda. Lapse jalanõud peavad olema mugavad ja jalga fikseerivad.

Puhkeajaks vajab laps pidžaamat või öösärki.

Õues mängimiseks vajab laps riideid, mis võimaldavad tal iga ilmaga vabalt tegutseda.

Lapsel peavad olema kaasas vahetusriided, mis on varustatud nimesiltidega. Igal lapsel on oma kamm ja ühekordsed taskurätikud.

Varuge aega

- Varuge aega lapse lasteaeda saatmisel ja järele tulemisel.
- Olge kannatlikud ja laske lapsel ise riietuda, toetades teda heatahtlikult, aga kindlalt.
- Leppige kokku päevad, millal saate õpetajaga pikemalt rääkida.
- Varuge aega pärast lasteaiapäeva lapsega koosolemiseks, et kuulata, kuidas lapsel lasteaias läks.

Koostöö koduga

Eduka koostöö aluseks on lapsevanema huvi lapse arengu ja edusammude vastu ning lasteasutuse töötajate ja lastevanemate ühised arusaamad lapse arengu toetamisest, vastastikustest ootustest ja võimalustest. Vanemalt saadud teave aitab õpetajal valida sobivaimat suhtlusviisi lapsega, paindlikult rakendada õppe- ja kasvatusmeetodeid, mis arvestaksid lapse eripära.